

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Wstęp do archeologii**
2. Kod zajęć/przedmiotu: **19-WAR-11-Arch**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: archeologia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 W
9. Liczba punktów ECTS: 4
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Danuta Minta-Tworzowska; e-mail: danminta@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Celem kursu jest wprowadzenie do podstawowych zagadnień dyscypliny, uzyskanie przez studenta ogólnej orientacji w problematyce badawczej archeologii, w zakresie metod oraz sposobów wnioskowania, wyjaśniania i interpretacji. Zajęcia mają na celu wyposażenie studentów w wiedzę o podstawowych pojęciach w archeologii w tym o koncepcjach kultury, o procesach formowania warstw archeologicznych. Obejmuje także tematykę związków archeologii z innymi dyscyplinami humanistycznymi, historię odkryć archeologicznych oraz poszukiwania sposobów rozwiązywania problemów badawczych w archeologii. Ponadto studenci poznają metody badań archeologicznych (inwazyjne, nieinwazyjne), metody datowania materiałów archeologicznych, metody klasyfikacji stosowane w archeologii oraz opanowują podstawową umiejętność łączenia metod i hipotez archeologicznych.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Brak wymagań wstępnych.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
WAR_01	potrafi ukazać właściwe miejsce i specyfikę archeologii jako nauki humanistycznej, jak i interdyscyplinarnej w perspektywie jej rozwoju	K_W01, K_W05, K_U04
WAR_02	operuje podstawowymi pojęciami archeologicznymi, w tym zwłaszcza odnoszącymi się do pojęcia kultury, społeczeństwa	K_W02, K_K04
WAR_03	wskazuje sposoby rozwiązywania problemów badawczych w archeologii w ujęciu diachronicznym	WAR_05, K_U06, K_K03
WAR_04	posiada podstawową wiedzę w zakresie metod datowania materiałów archeologicznych oraz ich analizy i interpretacji	K_W02, K_K04
WAR_05	posiada wiedzę na temat metod badań archeologicznych – inwazyjnych i nieinwazyjnych	K_W02, K_K04
WAR_06	opanowuje podstawową umiejętność łączenia hipotez oraz metod archeologicznych w procedurach klasyfikacji, typologii, seriacji	K_W02, K_K04

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu

TK_1 – Zarys historii archeologii z omówieniem najważniejszych odkryć archeologicznych i kształtowania się archeologii jako nauki. Dwie zasadnicze archeologie: archeologia pradziejowa oraz archeologia historyczna (obecnie również współczesności) oraz subdyscypliny archeologii	WAR_01 WAR_02
TK_2 – Pojęcia stosowane w archeologii (artefakt, ekofakt, obiekt, stanowisko archeologiczne, kultura archeologiczna, itd.)	WAR_02 WAR_03
TK_3 – Procesy tworzenia się źródeł- kulturowe i naturalne procesy formowania się stanowisk archeologicznych w ujęciu archeologii światowej i polskiej	WAR_01 WAR_02 WAR_03 WAR_06
TK_4 Refleksja nad źródłami archeologicznymi w ujęciu historycznym: tradycje różnych krajów europejskich (np. niemiecka, skandynawska) oraz w Polsce	WAR_02 WAR_03 WAR_06
TK_5 – Etnoarcheologia, tafonomia oraz archeologia doświadczalna jako wspomagające archeologię pradziejową	WAR_02 WAR_03 WAR_04
TK_6 –Podstawowe metody porządkowania źródeł archeologicznych: klasyfikacja, typologia, seriacja.	WAR_02 WAR_03 WAR_04

5. Zalecana literatura:

- Dąbrowski, J. 1993, O podstawowych pojęciach chronologii względnej, *Archeologia Polski*, 38(2), s. 201-225.
- Hodder I. 1995. Czytanie przeszłości. Poznań: Obserwator.
- Ławecka, D. 2003. Wstęp do archeologii. Warszawa: PWN.
- Makowiecki, D. 1998. Możliwości poznawcze i niektóre problemy metodyczne polskiej archeozoologii, [w:] *Nauki przyrodnicze i fotografia lotnicza w archeologii*, pod red. W.Śmigielskiego, s. 77-95. Poznań: Muzeum Archeologiczne w Poznaniu.
- Maetzke, G., Pleszczyńska, E., Tabaczyński, S. 1982. Sekwencje stratygraficzne i problemy datowania stanowisk wielowarstwowych, *Archeologia Polski* 27 (1), s. 27-56.
- Pałubicka A. & S. Tabaczyński 1986. Społeczeństwo i kultura jako przedmiot badań archeologicznych, [in:] W. Hensel, G. Donato & S. Tabaczyński (eds.), *Teoria i praktyka badań archeologicznych*: 57-183. Wrocław: Ossolineum.
- Pazdur, M. 1998. Stan i praktyka stosowania chronometrii radiowęglowej i termoluminescencyjnej w badaniach archeologicznych, [w:] *Nauki przyrodnicze i fotografia lotnicza w archeologii*, pod red. W.Śmigielskiego, s. 129-144. Poznań: Muzeum Archeologiczne w Poznaniu.
- Renfrew C., P. Bahn 2002. *Archeologia. Teorie. Metody. Praktyka*. Warszawa: Prószyński i S-ka.
- Tabaczyński, S. 1987. *Archeologia średniowieczna. Problemy, źródła, metody, cele badawcze*. Wrocław: Ossolineum.
- Urbańczyk, P. 1981. O możliwościach poznawczych archeologii, *Przegląd Archeologiczny*, 29, 5-52.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	x
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	x
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	WAR_0 1-06					
Egzamin pisemny	x					
Egzamin ustny	x					
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	20
	Czytanie wskazanej literatury	40
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	30
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		120
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		4

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania
 dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania
 dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania
 dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania
 dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania
 niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował 60% treści nauczania